

U slučaju nezakonitog učitavanja filma na internetsku platformu, kao što je YouTube, nositelj prava može od operatera na temelju Direktive o provedbi prava intelektualnog vlasništva zahtijevati samo poštansku adresu predmetnog korisnika, ali ne i njegovu adresu elektroničke pošte, IP adresu ili njegov telefonski broj

U presudi Constantin Film Verleih (C-264/19), donesenoj 9. srpnja 2020., Sud je odlučio da u slučaju učitavanja filma na internetsku videoplatformu bez odobrenja nositelja autorskih prava Direktiva 2004/48¹ ne obvezuje sudska tijela da operateru videoplatforme narede da dostavi adresu elektroničke pošte, IP adresu ili telefonski broj korisnika koji je učitao sporni film. Direktiva, kojom je predviđena dostava „adresa” osoba koje su povrijedile pravo intelektualnog vlasništva, odnosi se samo na poštansku adresu.

Godine 2013. i 2014. na videoplatformu YouTube učitani su filmovi Parker i Scary Movie 5 bez odobrenja društva Constantin Film Verleih, nositelja isključivih prava iskorištavanja za ta djela u Njemačkoj. Na njoj su pogledani više desetaka tisuća puta. Društvo Constantin Film Verleih zatim je od društava YouTube i Google – pri čemu je potonje matično društvo prvoga i kod njega se korisnici najprije moraju registrirati putem korisničkog računa – zahtijevalo da mu dostave sve informacije o svakom korisniku koji je izvršio učitavanje. Oba su društva odbila dostaviti informacije o tim korisnicima društvu Constantin Film Verleih, konkretno, njihove adrese elektroničke pošte i telefonske brojeve te IP adrese kojima su se koristili u trenutku učitavanja predmetnih datoteka i u trenutku posljednjeg pristupa svojem računu na Googleu/YouTubeu.

Spor iz glavnog postupka ovisio je o tome jesu li takve informacije obuhvaćene pojmom „adrese” u smislu Direktive 2004/48. Tom je direktivom predviđeno da sudska tijela mogu narediti dostavu informacija o podrijetlu i distribucijskim mrežama robe ili usluga koje povređuju prava intelektualnog vlasništva. Te informacije uključuju, među ostalim, „adrese” proizvođača, distributera i dobavljača robe ili usluga kojima je počinjena povreda.

Sud je, kao prvo, u pogledu uobičajenog smisla izraza „adresa” utvrdio da se on odnosi samo na poštansku adresu, odnosno mjesto prebivališta ili boravišta određene osobe. Proizlazi da se taj izraz, kada se upotrebljava bez drugog pojašnjenja, kao što je to u slučaju Direktive 2004/48, ne odnosi na adresu elektroničke pošte, telefonski broj ili IP adresu. Kao drugo, pripremni akti² koji su doveli do donošenja Direktive 2004/48 ne sadržavaju nikakvu naznaku koja bi upućivala na to da izraz „adresa” treba shvatiti na način da se ne odnosi samo na poštansku adresu, nego i na adresu elektroničke pošte, telefonski broj ili IP adresu dotičnih osoba. Kao treće, ispitivanje drugih akata prava Unije koji se odnose na adresu elektroničke pošte ili IP adresu pokazuje da se ni u jednom od njih ne upotrebljava izraz „adresa” bez dodatnih pojašnjenja za označavanje telefonskog broja, IP adrese ili adrese elektroničke pošte.

¹ Članak 8. stavak 2. točka (a) Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL 2004., L 157, str. 45. i ispravak SL 2004., L 195, str. 16.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 74.)

² Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama i postupcima za osiguranje provedbe prava intelektualnog vlasništva od 30. siječnja 2003. (COM (2003) 46 final), mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 29. listopada 2003. (SL 2004., C 32, str. 15.) i izvješće Europskog parlamenta od 5. prosinca 2003. (A 5-0468/2003) o tom prijedlogu

To je tumačenje, prema mišljenju Suda, u skladu sa svrhom odredbe Direktive 2004/48 o pravu na informaciju. Naime, s obzirom na minimalno usklađivanje u pogledu poštovanja prava intelektualnog vlasništva općenito, to je usklađivanje, u skladu s navedenom odredbom, ograničeno na točno određene informacije. Usto, tom se odredbom nastoji pomiriti poštovanje različitih prava, među ostalim, prava nositelja na informaciju i prava korisnika na zaštitu osobnih podataka.

U tim je okolnostima Sud zaključio da se pojam „adrese” iz Direktive 2004/48 u slučaju korisnika koji je učitao datoteke kojima se povređuje pravo intelektualnog vlasništva ne odnosi na njegovu adresu elektroničke pošte, njegov telefonski broj i IP adresu korištenu za učitavanje tih datoteka ili IP adresu korištenu prilikom njegova posljednjeg pristupa korisničkom računu.

Sud je ipak pojasnio da države članice mogu nositeljima prava intelektualnog vlasništva priznati pravo na dobivanje potpunijih informacija, pod uvjetom, međutim, da se zajamči pravedna ravnoteža između različitih temeljnih prava o kojima je riječ i da se poštuju druga opća načela prava Unije, poput načela proporcionalnosti.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293